

Beretning for Dansk Cytologiforening 2011-2012

Status

Dansk Cytologiforening havde pr. 1. februar 2012 212 tilmeldte mailadresser, hvortil der blev sendt otte nyhedsbreve i løbet af perioden.

Der blev afholdt fire bestyrelsesmøder i henholdsvis maj, august, november 2011 og februar 2012.

Aktiviteter

Årsmødet 2010

Der deltog omkring 75 medlemmer både fredag og lørdag. Temadagen fredag d. 4. marts 2011 handlede om lungecytologi med fokus på EBUS TBNA. Stadietopdeling og udredning af lungecancer ved hjælp af EBUS TBNA blev gennemgået af lungemediciner Asbjørn Høegholm. Cytodiagnostiker Lasse Övergaard fra Lund fortalte om egne erfaringer med præparering og diagnostik af materialet og gennemgik en række spændende netcases. På initiativ af flere cytobioanalytikere i Aalborg var der blevet udsendt et spørgeskema om anvendelse af EBUS TBNA i Danmark og resultaterne blev gennemgået. Efter generalforsamling med et pænt fremmøde blev Dansk Cytologiforenings 5- års jubilæum fejret med en tapasmiddag efterfulgt af et foredrag om HPV, immunrespons og psyke af Bobby Zachariae. Evalueringen viste stor tilfredshed med lørdagens program, men der var afsat for lidt tid til diskussioner. Vi hørte om bl.a. fokuspunkter i arbejdet med de nye anbefalinger fra Sundhedsstyrelsen, årsrapporten 2009 fra DKLS, EFCS Tutorial i Kimi, MGG-farvning af etanolfikseret materiale, Advanced Practitioner uddannelsen, efteruddannelsesprogrammerne i klinisk cytologi og to kvalitetssikringsprojekter. Tak til foredragsholderne og igen en stor tak til vores mange udstillere for deres velvillighed og de indbydende udstillinger, der kunne besøges i pauserne.

Etablering af hjemmesiden

Bestyrelsen har i løbet af året opbygget en overskuelig hjemmeside: www.danskytologiforening.dk, takket være Pia Fuursted der yder en kæmpe indsats som vores webredaktør. Bestyrelsen har indtil videre på skift leveret bidrag til månedens case – men alle opfordres til at bidrage med lærerige eksempler. Korte referater fra relevante kurser eller kongresser vil også være meget velkomne. Bestyrelsen vil også arbejde med lægge links til nye fagbøger og gode artikler om klinisk cytologi på hjemmesiden. Måske kunne man også samle oplysninger om igangværende projekter og udviklingsarbejder på afdelingerne og synliggøre dem på hjemmesiden? Skal vi sælge annonceplads på hjemmesiden? Hjemmesiden er kort og godt i konstant udvikling og vi vil gerne opfordre alle medlemmer til at bidrage aktivt til at gøre hjemmesiden endnu bedre!

Kursusvirksomhed

Dansk Cytologiforening afholdte d. 26. oktober 2011 et seminar for kliniske undervisere i klinisk cytologi.

Der var 22 tilmeldte og 19 deltog fra hele landet. Vi fik dels etableret et fagligt netværk, dels revideret bestyrelsens forslag til efteruddannelsesforløb i klinisk cytologi for bioanalytikere og yngre læger. Der var interesse for fremadrettet at gøre professionsbachelorprojekter indenfor cytologi tilgængelige på hjemmesiden. På mødet blev der efterspurgt dansksproget litteratur om generelle præpareringsteknikker og anden cytologi end cervixcytologi. Preben Sandahl, Marianne Martiny Schou og Dorthe Ejersbo er i gang med at opdatere kompendierne i cervixcytologi i forhold til de nye anbefalinger fra 2012. Herefter vil de i fællesskab udarbejde de efterspurgte kompendier, der vil blive udgivet af bioanalytikeruddannelsen på VIA UC i Århus. Det vil formentligt først blive aktuelt at afholde en ny QUATE eksamen i Danmark om et par år, da der p.t. er ca. 13 under uddannelse til cytobioanalytiker på patologiafdelingerne. Der var enighed om at gentage seminaret om et par år.

Bestyrelsen er i gang med at planlægge et kursus i urinvejscytologi, der afholdes på VIA UC i Skejby fra d. 20. – 21. august 2012. Prisen for deltagelse er 3.500 kr. og der tilstræbes, at der vil foreligge et kompendium i urinvejscytologi ved kursusstart.

Kompetencegivende efteruddannelse

Dansk Cytologiforening har modtaget en henvendelse fra Kay Clausen, dbio, vedr. etablering af en specialuddannelse til cytobioanalytiker. Danske Regioner har igangsat et projekt vedrørende en specialuddannelse af skoperende sygeplejersker og dbio har foreslået Danske Regioner, at bioanalytikere også kan videreuddannes, så de i større grad kan varetage selvstændig svarafgivelse til aflastning for lægerne. Danske Regioner har bedt om yderligere materiale og har derfor fået tilsendt det oprindelige forslag til en videreuddannelse til cytobioanalytiker fra 2001.

Markedsføring af foreningen

Bestyrelsen er i gang med at fremstille visitkort om Dansk Cytologiforening, der skal kunne rekvireres til uddeling fx til nyt personale i patologiafdelingerne.

Repræsentation

Styregruppen for Dansk Kvalitetsdatabase for livmoderhalskræft-screening (DKLS)

Styregruppen udsendte i sommeren 2011 Årsrapport 2010. Den er tilgængelig på foreningens hjemmeside. Der blev afholdt et møde i januar 2012, hvor det blev besluttet, at indikatorerne tidligst kan ændres i 2013. Det vil forbedre sammenligningsgrundlaget for de første tre år.

Arbejdsgruppen vedr. udarbejdelse af nationale retningslinjer for screening for livmoderhalskræft

Sundhedsstyrelsen udsendte i maj 2011 et udkast til de nationale retningslinjer for screening for livmoderhalskræft til høring. Da Dansk Cytologiforening var udpeget som høringspart, sammenskrev bestyrelsen et fælles høringssvar, som blev indsendt ultimo maj 2011. Arbejdsgruppen havde færdiggjort sit arbejde i januar 2012, hvor Sundhedsstyrelsen offentliggjorte anbefalingerne, i forventning om at regionerne har implementeret de samlede anbefalinger inden udgangen af 2012. De nye opfølgingsforløb vil blive gennemgået på Årsmødet 2012 af Susanne Nielsen, der på bedste vis har repræsenteret Dansk Cytologiforening i arbejdsgruppen.

The European Advisory Committee of Cytotechnology (EACC)

Dorthe Ejersbo, der repræsenterer Dansk Cytologiforening i komiteen, har været med til at udfærdige og besvare et spørgeskema, til kortlægning af hvordan cytobioanalytikere uddannes i Europa. Det blev

udsendt til alle komited medlemmer m.fl. i 2011. Resultaterne ligger på www.efcs.eu forside i form af den power point, der blev præsenteret ved den europæiske cytologikongres i Istanbul i 2011.

Andet

Bestyrelsen har rettet henvendelse til Dansk Patologiselskab, DPAS, for at gøre opmærksom på det problem, at borgerne inden for den nærmeste fremtid vil kunne se deres patologisvar på www.sundhed.dk. Det mener Dansk Cytologiforening ikke er hensigtsmæssigt og foreslår, at data forsinkes med 14 dage. Efterfølgende viste det sig, at Patobankens formand ikke ville give tilladelse til, at patienter får direkte adgang til databasen. Det vil derfor fremgå af sundhed.dk, når man har fået et patologisvar, men man skal selv kontakte rekvirenten for at få selve svaret.

Bestyrelsen har med bekymring erfaret, at en klagesag fra Patientombuddet i 2011 krævede stillingtagen til cervixcytologiske prøver med diagnosen lette celleforandringer - og ikke som tidligere negative prøver. Ifølge Patientombuddet er patienten i sin fulde ret til at klage over alle diagnosesvar og man har desværre ingen indflydelse på denne udvikling.

Arbejdsopgaver i det kommende år

Bestyrelsen forudser, at det bliver vanskeligere i fremtiden at tilrettelægge årsmøder og måske især temadage, der rammer bredt og tiltrækker lige så mange medlemmer som i dag. Centralisering af cervixcytologien pga. "stordriftsfordele", der jo er svært oppe i tiden, gør os formentlig til en mindre homogen gruppe med forskellige faglige interesser. Det får indflydelse på vægtningen af emner til årsmødet i fremtiden og så lad os få at vide, hvilke emner I gerne vil mødes om!

Vedr. kursusvirksomhed vil bestyrelsen arbejde videre med at udvikle nye kurser indenfor anden cytologi end cervixcytologi for medlemmerne. Opdateringskurset i cervixcytologi forestiller vi os skal udbydes i en revideret form fx i 2013, måske suppleret med undervisning i screening af portobiopsier, cervixkrab og konuspræparater, inspireret af det kursus man afholdte i Sverige i 2011. Et andet oplagt efteruddannelses-emne til opgaveglidning mellem cytobioanalytikere og andre personalegrupper på patologifdelingene kunne være den daglige kvalitetskontrol af immuner. Andre forslag er velkomne.

Bestyrelsen for den svenske cytologiforening foreslog til deres årsmøde i april 2011 et fællesnordisk årsmøde for svenske, danske og norske cytologiinteresserede om et par år. Den norske formand for cytologiforeningen synes også, det er en spændende ide. Sproget kunne være skandinavisk, men power points på engelsk. Er det noget bestyrelsen skal arbejde videre med?

Andre emner, der vil blive diskuteret i bestyrelsen i det kommende år, bliver DPAS's målbeskrivelse for speciallægeuddannelsen i patologisk anatomi og cytologi, der formentlig bliver godkendt i år, skal der etableres en faglig netværksgruppe for de bioanalytikere, der sidder i de regionale styregrupper for livmoderhalskræftscreeningen og hvordan kan Dansk Cytologiforening medvirke til etablering af en fælles ekstern kvalitetskontrol af cytodiagnostik? Bestyrelsen modtager gerne andre forslag.

20.februar 2012

Dorthe Ejersbo bioanalytikerunderviser, MPH

Formand for Dansk Cytologiforening